

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik

w sprawie z powództwa B. U. R.

przeciwko S.B. R.

o rozwód

w przedmiocie wniosku sędziego Sądu Okręgowego w Olsztynie X.Y. o ponowne rozpoznanie wniosku powódki o wyłączenie go od orzekania w sprawie VI C [...],

na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 26 listopada 2025 r.,

wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego M. B. od orzekania w sprawie I NB 6/24,

na podstawie a contrario art. 41 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego M.B. od rozpoznania sprawy o sygn. akt I NB 6/24 pozostawia bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

6 listopada 2025 r. SSN M. G., na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., wniosła o wyłączenie SSN M. B. od orzekania w sprawie I NB 6/24.

Uzasadniając złożony przez siebie wniosek SSN M. G. wskazała, że wobec SSN M.B. zachodzą poważne wątpliwości co do jej bezstronności, a przez to wątpliwości co do należytej obsady składu sądu w niniejszej sprawie. Wskazała,

że wątpliwości takie dotyczą osób powołanych na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami z ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, co wynika z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 42 § 1 k.p.k. wyłączenie następuje na żądanie sędziego, z urzędu albo na wniosek strony. Zgodnie zaś z art. 42 § 2 k.p.k. jeżeli sędzia uznaje, że zachodzi przyczyna wyłączająca go z mocy art. 40, wyłącza się, składając oświadczenie na piśmie do akt, a na jego miejsce wstępuje inny sędzia.

Literalne brzmienie przywołanego przepisu jednoznacznie wskazuje, że podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku o wyłączenie sędziego do orzekania jest strona postępowania. Sędziemu zasiadającemu w składzie orzekającym w danej sprawie takie uprawnienie nie przysługuje.

Jedynym żądaniem przysługującym sędziemu w tym powyższym zakresie jest „samowylączenie”, czyli żądanie sędziego o wyłączenie go od orzekania w konkretnej sprawie. Żądanie takie nie stanowi wniosku o wyłączenie, lecz jest oświadczeniem wiedzy o podstawie jego wyłączenia wynikającej z brzmienia art. 41 § 1 k.p.k. Podkreślenia wymaga przy tym, że sędzia nie może złożyć żądania wyłączenia co do innego członka składu orzekającego, w którym uczestniczy. W uchwale SN z 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, wskazano, że przez pojęcie sędziego, użyte w art. 42 § 1, rozumieć należy wyłącznie samego zainteresowanego wskazującego na możliwość zaistnienia wątpliwości co do jego bezstronności w realiach konkretnej sprawy, do rozpoznania której został wyznaczony.

SSN M. G. złożyła 25 września 2025 r. żądanie wyłączenia siebie ze składu w trybie art. 41 § 1 w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. (k. 50), jednak zostało ono oddalone 21 października 2025 r. (k. 53). Następnie SSN M. G. złożyła przedmiotowy wniosek o wyłączenie innego sędziego ze składu sądu wyznaczonego do orzekania w sprawie I NB 6/24. Taki wniosek jest jednak nieznanym ustawie. Sędziemu nie przysługuje uprawnienie do złożenia wniosku o wyłączenie innego sędziego w kolegialnym

składzie sądu wyznaczonym do rozpoznania danej sprawy ani żądania wyłączenia innego sędziego.

Mając na względzie przywołane wyżej okoliczności, orzeczono jak w sentencji.

sk

[a.ł.]